

УДК 159.922.1-053.6:[374:005.32
DOI: 10.31732/2663-2209-2025-79-532-538

Дата надходження: 30.08.2025
Дата прийняття до друку: 25.09.2025
Дата публікації: 30.09.2025



Ця робота ліцензується відповідно до [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ДО ПОЗАКЛАСНОГО НАВЧАННЯ В УЧНІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ

Максим Аксьонов

Аспірант кафедри психології, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна, e-mail: AksonovMS@krok.edu.ua, ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-8391-5263>

GENDER-RELATED FEATURES IN MOTIVATION FOR EXTRA CURRICULAR ACTIVITIES IN ADOLESCENT STUDENTS

Maksym Aksyonov

Graduate student of the Department of Psychology, KROC University of Economics and Law, Kyiv, Ukraine, e-mail: AksonovMS@krok.edu.ua, ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-8391-5263>

Анотація. Відмінність у мотивації між хлопцями та дівчатами починає активніше проявлятися з настанням пубертату. Вже в початковій школі можна бачити відмінність в поведінці, але мотивація до навчання в цей період схожа. Коли учні переходять до середньої школи, можна вже бачити, як вони по різному адаптуються до нових умов або проявляють мотивацію до навчання. Основна мета цієї статті – з'ясування головних відмінних рис в поведінці та мотивації учнів середньої школи, порівняння їх у підлітків 11-16 років, які навчаються в школах в різних країнах (за попередні роки).

Було здійснено аналіз праць, які опубліковані як в Україні, так і в інших країнах за останні п'ятнадцять років. В процесі аналізу було виділено відмінності не лише за статтю в цілому, але і вікові відмінності. Під час обробки інформації, було виділено три вікові категорії підліткового віку: ранній підлітковий вік 11-12 років, середній підлітковий вік 13-14 років та пізній підлітковий вік 15-16 років. Виявлено різний тип мотивації до навчання у хлопців та дівчат, що обумовлено стереотипами, гендером та культурними особливостями. Відмічено, що підлітки підбирають активність на основі того, що більше типово для їх гендеру, при цьому у хлопців та дівчат підліткового віку можуть проявлятися різні співвідношення маскулінних та фемінних рис. Також, мотивація більше відрізняється за статтю, ніж за віком, у дівчат більша внутрішня мотивація, а у хлопців зовнішня. Описано, як культура може впливати на мотивацію хлопців та дівчат, також від типу школи або сімейних цінностей вона залежить.

Проаналізовано міжнародні тенденції у мотивації до навчання у підлітків і порівняно їх з українським досвідом. Враховано різноманітні фактори – економічні, культурні, соціальні та фактор війни.

Ключові слова: підлітки, мотивація, стаття, педагогічна психологія.

Формул: 0; **рис.:** 0, **табл.:** 0, **бібл.:** 41

Abstract. The difference between boys and girls can be observed more actively starting from the onset of puberty. In primary school, there is a difference in behavior, but the motivation to study during this period is similar. When students start transferring to secondary school, you can already see how students adapt differently to new conditions or show motivation to study. The main goal was to find out the differences in behavior and motivation, to compare them between adolescents 11-16 years old, who study in schools in different countries in previous years.

An analysis of works published both in Ukraine and in other countries over the past fifteen years was carried out. In the process of analysis, differences were identified not only by gender in general, but also their differences in age. During information processing, adolescence was divided into three age categories: early adolescence 11-12 years old, middle adolescence 13-14 years old and late adolescence 15-16 years old. Different types of motivation for learning were identified in boys and girls, which are determined by stereotypes, gender and cultural characteristics. During the study, it was noted that adolescents select activities based on what is more typical of their gender, where adolescent boys and girls may exhibit different ratios of masculine and feminine traits. Also, motivation differs more by gender than by age, where girls having greater intrinsic motivation and boys having greater extrinsic motivation. The cultural influence on boys and girls' motivation was described, where it depends on the type of school or family values.

Also, international trends in motivation for learning in adolescents were analyzed and compared with the Ukrainian experience. Various factors such as economic, cultural, social and war factors were taken into account.

Keywords: *adolescence, motivation, gender, educational psychology*

Formulas: 0; **fig.:** 0, **tab.:** 0, **bibl.:** 41

Постановка проблеми. Багато досліджень свідчать, що учні молодшої школи мають незначні відмінності між хлопчиками та дівчатками, проте з настанням пубертату, статеві відмінності проявляються більш яскраво (Bugler et al., 2015). При дослідженні мотивації у підлітків важливо враховувати такі фактори: культурні, економічні, соціальні та статеві.

Основне питання, яке було поставлено, – в чому проявляється відмінність у мотивації до навчання як у школі, так і за її межами у підлітків різної статі, а саме хлопців та дівчат, за останні декілька років. Додаткове запитання – яка відмінність у цьому питанні в зарубіжному та вітчизняному досвіді.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Існує безліч публікацій, які описували відмінність характеру та поведінки підлітків різної статі. Ми проаналізували наукові публікації, починаючи з 2010 року.

Також, розглядалися публікації, де окремо описувалася відмінна поведінка у підлітків різної статі. Серед важливих аспектів відбору літератури, розглядався фактор місцевості, де проводилося дослідження. Був врахований досвід країн з різних континентів та з відмінними культурними традиціями. До проаналізованих публікацій входять як емпіричні дослідження, так і мета-аналізи. Також розглядалися відмінності зарубіжного досвіду з вітчизняним (Wang et al., 2020).

Формулювання цілей статі. Мета статті – проаналізувати та порівняти емпіричні дослідження та мета-аналізи, які описували відмінність у мотивації підлітків – хлопців та дівчат 11-16 років.

Виклад основного матеріалу дослідження. Під час аналізу актуальних публікацій, було виділено підлітків середньої школи згідно їх віку: ранній підлітковий вік 11-12 років, середній підлітковий вік 13-14 років та пізній

підлітковий вік 15-16 років. Очевидно, що підлітковий вік може варіюватися від 10 до 21 та більше років, але було вирішено аналізувати саме такі вікові категорії (Allen & Waterman, n.d.).

У 11-12 років, тобто в ранньому підлітковому віці, хлопці за характером більш агресивні за дівчат. Це часто зустрічається при переході в середню школу або через погіршення оцінок. Дівчата краще адаптуються до нових умов, проте це може бути через властиву їм гіпервідповідальність або більшу віру в свої сили (Завгородня та ін., 2021). В залежності від країни діти можуть розпочати середню школу в 13 або 14 років. Фактор переходу до середньої школи не завжди є основним у зміні поведінки учня. Тому варто розглянути ті випадки, коли вони все ще навчаються за програмою початкової школи.

Хлопці у цьому віці мають більш виражений статевий стереотип, ніж дівчата, вони більше розрізняють, які речі є для хлопців, а які для дівчат (McGuire et al., 2022). Вони бажають робити активності, як на уроках, так і за їх межами, які більш "чоловічі". Наприклад, йти в спортивний зал задля того, щоб пограти в їх улюблений спорт. Якщо до компанії приєднується новий хлопець, то його можуть негативно сприйняти однолітки, і як наслідок не прийняти до своєї групи або висміяти (McGuire et al., 2020). У дівчат статевий стереотип проявляється рідше, вони, на відміну від хлопців, можуть поцікавитися новим досвідом, якщо нова людина запропонує щось інше. Вони мають вищі показники академічної мотивації до навчання, і, як свідчать дослідження, дівчата більше цінують навчання. У них краща здатність у цьому віці організовуватися у порівнянні з хлопцями, дівчата більше проявляють наполегливість (Bugler et al., 2015). Інші дослідження підкреслюють, що дівчата мають більшу мотивацію до автономії, тобто бажають

бути більш самостійні (Vantieghem & Van Houtte, 2018).

В цілому, і хлопці, і дівчата у ранньому підлітковому віці більше зацікавлені у тих активностях, які типові для їх статі (Martin & Fabes, 2001). При цьому, не завжди роль відіграє стереотипність, вони можуть просто бажати більше проводити часу з однолітками своєї статі, тобто бути серед своїх (Berenbaum, 2008). Їх бажання, де і як займатися, може залежати від мотиваційних тенденцій (Tarola & Niemivirta, 2008). Наприклад, коли підліткам важливо поводити себе, як це прийнято в їх статі, вони мають більш автономну мотивацію, але і при цьому їх мотивація буде більш контрольована на основі очікувань інших (Vantieghem & Van Houtte, 2018). Тобто статево-типові підлітки займаються тим, що їм подобається, але при цьому є активності, які вони роблять під певним примусом (батьків, вчителів або інших зовнішніх факторів). При такій контрольованій мотивації майже немає різниці між хлопцями та дівчатами. Проте, атипові підлітки, ті, які не приймають свою стать, у 11-12 років, менш мотивовані за статево-типових (Vantieghem & Van Houtte, 2018). Самооцінка у всіх різна, але, незалежно від статі, вона вища у тих, хто займається спортом або іншими фізичними активностями (Марченко, 2019).

Учнів середнього підліткового віку, тобто 13-14 років, у попередні роки, менше турбували соціальні аспекти життя, але після спостереження за тим, що відбувається навколо них або у інших країнах світу за допомогою соціальних мереж, вони стали більш соціально залучені. Хлопці, у більшості, бажають мати лідерські якості, бути успішними та сильними. У них є своє поняття "правильного" і вони намагаються його дотримуватися. Дівчат більше хвилює їх безпека та комфорт, але при цьому вони також бажають рівності та взаємоповаги (Матохнюк & Швець, 2025). Проте у дівчат присутній мотив престижу, де їх поведінка

залежить від оточуючого середовища (Антонова & Гладка, 2024).

Порівнюючи міжнародний досвід з вітчизняним, можна побачити, що дівчата у 13-14 років залишаються більш мотивованими за хлопців, проте загальний рівень мотивації у середньому підлітковому віці підвищується, а у дівчат спостерігається вищий рівень тривожності (Bugler et al., 2015). Тут необхідно вказати, що хоч в учнів обох статей рівень мотивації до навчання трохи підвищується, але у різних видах мотивації. Хлопці зосереджені на зовнішніх показниках та на продуктивності. Вони більше цінують активності та навчання, коли є зовнішній стимул, який змушує хлопців виконувати дану діяльність. Дівчата ж зосереджені на покращенні своїх навичок та на реалізації своїх соціальних цілей (Korpershoek et al., 2021). У них більше внутрішніх стимулів, є мотивація бути компетентними у сферах їх інтересів (Schweder & Raufelder, 2021). Ще один цікавий аспект, який у ході аналізу було знайдено, – те, що батьки бувають по-різному залучені до експерименту в залежності від статі дитини. Якщо порівнювати рівень залучення матері та батька, то можна побачити, що батько, у якого син бере участь в дослідженні, є більш активним, на відміну від батька, у якого дочка. Схожа картина з матерями, вони більш залучені, якщо в дослідженні – дочка (Ratelle et al., 2017). Це аспект, який також варто враховувати, адже мотивація у підлітків, яка залежить від батьків, може мати вплив від батька або матері, в залежності якої вони статі та хто з батьків має більший вплив. Окрім цього, необхідно вказати, що мотивація у цьому віці може ще залежати від типу школи. Країни, де є школи, які поділені за статтю, показують, що дівчата, хоч і мають нижчі показники в успішності у навчанні в школі, у порівнянні з хлопцями тої самої країни, проте їх показники вищі за показники дівчат та хлопців у більшості країн світу, де школи змішані, особливо якщо це стосується таких предметів, як математика (Wang et al., 2020). Тому важливо провести більше

досліджень у цій сфері, щоб бути впевненим, чи це поодинокі випадки, чи загальна тенденція.

Якщо узагальнити, то в учнів обох статей присутня турбота про рівність та справедливість, де у дівчат вона дещо більша (McGuire et al., 2019). У хлопців та дівчат з віком зростає мотивація до продуктивності та майстерності відповідно (Korpershoek et al., 2021). Підлітки, яким притаманні більш маскулінні риси (не обов'язково це хлопець), задля самоствердження можуть вирішувати конфліктні ситуації за допомогою суперництва, в той час як підлітки з фемінними рисами (не завжди дівчата), перевагу віддають компромісам (Єрофєєва, 2022).

Так само, як і в середньому підлітковому віці, дівчата у 15-16 років, тобто у пізньому підлітковому віці, більш вмотивовані, ніж хлопці. У них домінує внутрішня та зовнішня мотивація. Серед хлопців є різноманіття по спектру рівня мотивації. У порівнянні з дівчатами більше хлопців, які не мотивовані (Asif et al., 2018). При цьому, згідно з дослідженнями, в залежності від рівня сприйняття власного гендеру, хлопці або дівчата можуть мати різний рівень мотивації. Наприклад, ті, хто проявляє більш маскулінні риси, є більш схильні до ризику та сконцентровані на перемозі, а підлітки з фемінними рисами, з іншого боку, проявляють поведінку запобігання поразки (Yu et al., 2021). Також мотивація залежить від шкільних предметів. У більшості досліджень, хлопці більше вмотивовані та мають кращі результати з математики, а дівчата – з англійської мови або іншого вербального предмета (Voyer & Voyer, 2014). Тобто, підлітки будуть вивчати той предмет більше, який більш типовий їх гендеру. Проте, якщо дівчата будуть дуже сконцентровані на розвиток маскулінних або фемінних рис, то їх мотивація до вивчення предметів нижча, а також гірша академічна успішність у порівнянні з тими, кого менше цікавить, чи відповідають вони певному гендеру (Yu et al., 2021). Тим не

менш, дівчата з маскулінними рисами показали кращі результати з математики у порівнянні з іншими дівчатами їх віку, а у хлопців, у яких поведінка характеризується традиційними маскулінними рисами, нижча внутрішня мотивація до англійської мови (Leaper et al., 2019).

Порівнявши дослідження, які були опубліковані в Україні, з дослідженнями в інших країнах, ми звернули увагу на високий рівень тривоги серед підлітків, як хлопців, так і дівчат, який пов'язаний з війною (Столярчук, 2022). Очевидно, що тривога є і була серед підлітків 11 років і старше, але нам зустрічалися частіше дослідження саме підлітків 14-16 років. На початку повномасштабної війни у переважній більшості підлітків був високий рівень тривоги, з часом він знизився у підлітків обох статей, але у більшій кількості хлопців він зберігся на високому рівні, в той час як у дівчат рівень тривоги знизився до середнього (Широких & Шевчук, 2023). Як наслідок, мотивація нижча серед підлітків обох статей, але є дослідження, які показують, що при помірній тривозі мотивація може бути високою, а при високій – низькою відповідно (Іщенко, 2024). У хлопців, як і раніше, внутрішня мотивація залежить від зовнішніх факторів, таких як думка батьків чи однолітків, або оцінки, які вони отримують. Дівчата, з іншого боку, вміють зберігати її при зовнішніх змінах, їх менше хвилює думка оточуючих, коли вони внутрішньо зацікавлені у чомусь (Предко, 2022). В цьому ж віці також, в Україні, як і у більшості країн світу, хлопці краще здають математику, а дівчата читання, що відповідає їх мотивації до вивчення предметів в тій самій сфері знань.

Загалом, у пізньому підлітковому віці, як і в ранньому та середньому, мотивація покращує академічну успішність, і при цьому невеликий рівень тривоги може підвищити мотивацію (Givens Rolland, 2012). У підлітків обох статей немає проблем у вивченні математики, які були б пов'язані з статевими стереотипами. Дівчата більше

зацікавлені у вербальних дисциплінах у пізньому підлітковому віці (McGuire et al., 2022).

Деякі публікації охоплюють широку вибірку серед хлопців та дівчат підліткового віку. Вже було вище згадано, що хлопці краще здають математику, цьому є підтвердження в публікаціях, де кажуть, що у хлопців-підлітків вища мотивація до математики (Voyer & Voyer, 2014). Проте, від їх мотивації залежить і загальна поведінка в класі. Оскільки хлопці більше демонструють негативну поведінку, поведінка в класі або групі може бути більш хаотичною, що у свою чергу впливає на мотивацію (Bugler et al., 2013). Серед українських публікацій відзначалося, що для хлопців-підлітків важливим є авторитет та вміння швидко вирішувати проблеми, що відповідає стереотипу про образ чоловіка, який є "маскулінним", що власне є певним стимулом для хлопців при прийнятті рішень та обранні тих чи інших варіантів (Матохнюк & Швець, 2025). Мотивація дівчат, власне, не впливає на загальну поведінку в класі, так як вони більш дисципліновані (Bugler et al., 2013). На відміну від хлопців, дівчата більше вмотивовані до вербальних предметів, що підтверджує академічні результати PISA 2022. При цьому, порівняно з міжнародним досвідом, дівчата більше схильні до тривожності та у них частіше спостерігається самодеструктивна поведінка, оскільки вони більше схильні до емоційних переживань, що може призвести до втрати мотивації (Дзюба, 2024).

Важливо додати і загальні дані, отримані з публікацій за останні п'ятнадцять років. Вони були описані в загальному, про підлітків різного віку та статі. Часто від того, як вчитель ставиться до учнів, залежить рівень внутрішньої мотивації у підлітків (Givens Rolland, 2012). Рівень мотивації не дуже залежить від віку (Magumo et al., 2019), він більше залежить від того, як сприймає себе підліток, особливо в статевостереотипному плані, чим його менше, тим краща успішність і вища мотивація (Yu et al., 2021). Наприклад, менше учнів

вважають, що хлопці кращі за дівчат в математиці та природознавчих предметах, у порівнянні з технологією та інженерією, де серед дівчат існує стереотип, що ці галузі більше для хлопців, і тому мотивація у них з цих предметів вища (McGuire et al., 2022). Також, в різних частинах світу внутрішня і зовнішня мотивація може відрізнятися у своїх значеннях. Наприклад, у західних країнах внутрішня мотивація базується на тому, що подобається особі та що їй приносить задоволення, а у східних країнах мотивація базується на тому, що приносить користь родині (Wang et al., 2020).

Висновки. Мотивація у хлопців та дівчат підліткового віку відрізняється більше за статтю, ніж за віком. Хлопці вмотивовані обирати активності, які типові їх статі, а саме ті, які можуть продемонструвати їх авторитет, силу, кмітливість та здатність швидко приймати рішення (Yu et al., 2021). Зазвичай це активності, які пов'язані з спортом або точними науками. Проте даний вид мотивації є зовнішнім, він зорієнтований на продуктивність, і він рідше призводить до покращення успішності у порівнянні з мотивацією на майстерність. Дівчатам більш притаманна внутрішня мотивація, або мотивація на майстерність (Korpershoek et al., 2021). Хоч дівчата є більш тривожними і емоційними, вони більш самодисципліновані за хлопців, і можуть швидше виходити з кризових ситуацій, завдяки зверненню по психологічну допомогу, також дівчата мають більш розвинену життестійкість та рефлексію (Предко, 2022). Мотивація може проявитися до різних предметів в залежності від гендерної поведінки. У більшості дівчат – це вербальні предмети, але у дівчат з маскулінними рисами вища мотивація до вивчення математики (Yu et al., 2021). Є дані про те, що у країнах, де школи розподілені за статтю учнів, у дівчат вища мотивація та академічна успішність з математики (Wang et al., 2020). Проте мотивація більше залежить від країни знаходження, оскільки культурні, економічні та соціальні фактори впливають

на вид активностей, які підліток обирає, сильніше, ніж стать чи вік (Wang et al., 2020).

Література:

1. Антонова, З., & Гладка, О. (2024). Мотивація як засіб впливу на прокрастинацію в учнів старших класів.
2. Білюченко, Ю. М. (2022). Психологічні передумови розвитку ірраціональних переконань у підлітків. Актуальність та особливості наукових досліджень в умовах воєнного стану: зб. тез міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. з нагоди відзначення Дня науки-2022 в Україні. (с. 201-203). Київ.
3. Грушецька, В. Л. (2023). Особливості мотивації навчання у підлітків в умовах воєнного стану. (Дисертація, Київський університет імені Бориса Грінченка). Електронне архівне сховище КУБГ.
4. Дзюба, Т. М. (2024). Самодеструктивна поведінка підлітків як форма негативного переживання травматичного досвіду. Редакційна колегія, 299.
5. Єрофєєва, Н. В. (2022). Гендерні особливості поведінки підлітків у конфліктних ситуаціях.
6. Завгородня, О. В., Мінаєнко, Т. А., & Депутат, В. В. (2021). Гендерні аспекти адаптації підлітка до середньої ланки школи. *Вчені записки*, 82.
7. Іщенко, Т. В. (2024). Вплив тривожності підлітків на навчальну мотивацію в умовах воєнного стану.
8. Курдибаха, О. М. (2017). Психологічні особливості гендерної соціалізації підлітків в умовах позашкільних навчальних закладів [Дисертація].
9. Марченко, О. Ю. (2019). Теоретико-методологічні основи гендерного підходу до формування аксіологічної значущості фізичної культури у школярів.
10. Матохнюк, Л., & Швець, В. (2025). Розуміння власної гендерної ідентичності сучасними підлітками. *Psychology Travelogs*, (1), 16–27.
11. Никоненко, О., & Лимарева, І. (2024). Соціально-психологічні чинники формування мотивації досягнень в умовах війни. *Scientific Notes of the University "KROK"*, (1(73)), 244–253. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-73-244-253>
12. Предко, В. В. (2022). Психологічний аналіз статевих відмінностей у прояві життєстійкості підлітків в процесі освітньої соціалізації. *Науковий часопис НПУ імені МП Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки*, 17(62), 84–95.
13. Сисоєва, О. (2019). Гендерний розрив в опануванні STEM предметів: причини та шляхи подолання. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*, (2), 111–118.
14. Сингаївська, І. В., & Кравчук, О. В. (2024). Особливості переживання страхів та тривоги у підлітків. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2(74), 288–297. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-74-288-297>
15. Столярчук, О. А. (2022). Навчання та психоемоційний стан українських підлітків в умовах війни в Україні.
16. Широких, А., & Шевчук, А. (2023). Психологічні особливості підвищеної тривожності у підлітків. *Психологія: реальність і перспективи*, (20), 195–204.
17. Щербан, Т. Д., Ямчук, Т. Ю., Долинай, М. І., Барчі, Б. В., Корнієнко, І. О., Замураєва, Н., ... & Брецько, І. І. (2024). Підліток в умовах війни: психосоціальні аспекти, гендерні виміри та стратегії адаптації.
18. Національний звіт за результатами Міжнародного дослідження якості освіти PISA-2022. (2023). pisa.testportal.gov.ua. Retrieved August 11, 2025, from https://pisa.testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2023/12/PISA-2022_Naczionalnyi-zvit_povnyi.pdf
19. Asif, S., Kamal, A., Fahim, M., Naveen, N., & Yousaf, F. (2018). Exploring Gender Differences in Academic Motivation among Adolescents. *Ophthalmology Update*, 16(4).
20. Berenbaum, S. A., Martin, C. L., Hanish, L. D., Briggs, P. T., & Fabes, R. A. (2008). Sex differences in children's play. In *Sex differences in the brain: From genes to behavior* (pp. 275-290). Oxford University Press.
21. Bugler, M., McGeown, S. P., & St Clair-Thompson, H. (2013). Gender differences in adolescents' academic motivation and classroom behaviour. *Educational Psychology*, 35(5), 541–556. <https://doi.org/10.1080/01443410.2013.849325>
22. Bugler, M., McGeown, S., & St Clair-Thompson, H. (2015). An investigation of gender and age differences in academic motivation and classroom behaviour in adolescents. *Educational Psychology*, 36(7), 1196–1218. <https://doi.org/10.1080/01443410.2015.1035697>
23. Ganotice, F. A. (2010). A confirmatory factor analysis of scores on Inventory of School Motivation (ISM), Sense of Self Scale, and Facilitating Conditions Questionnaire (FCQ): A study using a Philippine sample. *Educational Measurement and Evaluation Review*, 1(1), 59–77.
24. Givens Rolland, R. (2012). Synthesizing the Evidence on Classroom Goal Structures in Middle and Secondary Schools: A Meta-Analysis and Narrative Review. *Review of Educational Research*, 82(4), 396–435. <https://doi.org/10.3102/0034654312464909>
25. Korpershoek, H., Kuyper, H., & van der Werf, G. (2015). Differences in students' school motivation: A latent class modelling approach. *Social Psychology of Education*, 18(1), 137–163. <https://doi.org/10.1007/s11218-014-9274-6>
26. Korpershoek, H., King, R. B., McNerney, D. M., Nasser, R. N., Ganotice, F. A., & Watkins, D. A. (2021).

Gender and cultural differences in school motivation. *Research Papers in Education*, 36(1), 27–51.

27. Leaper, C., Farkas, T., & Starr, C. R. (2019). Traditional masculinity, help avoidance, and intrinsic interest in relation to high school students' English and math performance. *Psychology of Men & Masculinities*, 20(4), 603–611. <https://doi.org/10.1037/men0000188>

28. Maheswari, K. K., & Aruna, M. (2016). Gender difference and achievement motivation among adolescent school students. *International journal of applied research*, 2(1), 149–152.

29. Marumo, P., Joseph, C. H., & Anikelechi, I. G. (2019). Academic motivation of school going adolescents: Gender and age difference. *Gender and Behaviour*, 17(1), 12306–12315.

30. Master, A. (2021). Gender stereotypes influence children's STEM motivation. *Child Development Perspectives*, 15(3), 203–210.

31. McGuire, L., Hoffman, A. J., Mulvey, K. L., Hartstone-Rose, A., Winterbottom, M., Joy, A., ... & Rutland, A. (2022). Gender stereotypes and peer selection in STEM domains among children and adolescents. *Sex Roles*, 87(9), 455–470. <https://doi.org/10.1007/s11199-022-01327-9>

32. McGuire, L., Jefferys, E., & Rutland, A. (2020). Children's evaluations of deviant peers in the context of science and technology: The role of gender group norms and status. *Journal of Experimental Child Psychology*, 195, 104845. <https://doi.org/10.1016/j.jecp.2020.104845>

33. McGuire, L., Elenbaas, L., Killen, M., & Rutland, A. (2019). The role of in-group norms and group status in children's and adolescents' decisions to rectify resource inequalities. *British Journal of Developmental Psychology*, 37(3), 309–322. <https://doi.org/10.1111/bjdp.12274>

34. Ratelle, C. F., Duchesne, S., & Guay, F. (2017). Predicting school adjustment from multiple perspectives on parental behaviors. *Journal of adolescence*, 54, 60–72.

35. Schweder, S., & Raufelder, D. (2021). Needs satisfaction and motivation among adolescent boys and girls during self-directed learning intervention. *Journal of Adolescence*, 88, 1–13.

36. Tapola, A., & Niemivirta, M. (2008). The role of achievement goal orientations in students' perceptions of and preferences for classroom environment. *British Journal of Educational Psychology*, 78, 291–312. <https://doi.org/10.1348/000709907X205272>

37. Vantieghem, W., & Van Houtte, M. (2018). Differences in study motivation within and between genders: An examination by gender typicality among early adolescents. *Youth & Society*, 50(3), 377–404.

38. Voyer, D., & Voyer, S. D. (2014). Gender differences in scholastic achievement: A meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 140(4), 1174–1204. <https://doi.org/10.1037/a0036620>

39. Wang, M. T., Guo, J., & Degol, J. L. (2020). The role of sociocultural factors in student achievement motivation: A cross-cultural review. *Adolescent Research Review*, 5(4), 435–450.

40. Way, N., Cressen, J., Bodian, S., Preston, J., Nelson, J., & Hughes, D. (2014). "It might be nice to be a girl... Then you wouldn't have to be emotionless": Boys' resistance to norms of masculinity during adolescence. *Psychology of Men & Masculinity*, 15(3), 241–252. <https://doi.org/10.1037/a0037262>

41. Yu, J., McLellan, R., & Winter, L. (2021). Which boys and which girls are falling behind? Linking adolescents' gender role profiles to motivation, engagement, and achievement. *Journal of Youth and Adolescence*, 50(2), 336–352. <https://doi.org/10.1007/s10964-020-01293-z>